

KORRALDUS

25.10.2022 nr DM-116789-26

Muda liivakarjääri keskkonnaloa nr KL-514173 andmine

1. OTSUS

Tuginedes alljärgnevale ja võttes aluseks AS Tariston poolt 12.11.2021 esitatud keskkonnaloa taotluse, maapõuaseaduse § 48, § 66, keskkonnaseadustiku üldosaseaduse § 41 ning kooskõlas Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine” lisa 13 „Keskkonnaameti ringmajanduse osakonna põhimäärus” punktidega 2.5.1 ja Keskkonnaameti peadirektori 09.07.2021 käskkirja nr 1-1/21/137 „Keskkonnaameti teabehalduse kord” punktiga 4.3 otsustan:

1.1. Anda AS-le Tariston (registrikood 10887843 aadress Toompuiestee 35, Põhja-Tallinna linnaosa, Tallinn, Harju maakond) keskkonnaluba nr KL-514173 kehtivusajaga 25.10.2022-25.10.2037;

1.2. Viia sisse vastavad muudatused keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS;

1.3. Korraldus jõustub AS-le Tariston teatavaks tegemisest.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

AS Tariston (registrikood 10887843, aadress Toompuiestee 35, Põhja-Tallinna linnaosa, Tallinn, Harju maakond) esitas Keskkonnaametile 17.08.2021 Muda liivakarjääri mäeeraldise keskkonnaloa taotluse (nõuetekohane taotlus T/KL-1010234 registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 12.11.2021 dokumendina nr DM-116789-5).

Muda liivakarjäär asub Hiiu maakonnas Hiiumaa vallas Muda külas riigile kuuluval katastriüksusel Putkaste metskond 240 (katastritunnusega 17502:001:0561). Muda liivakarjäär asub kahel lahustükil, mida eraldavad vääriselupaigad VEP206384 ja VEP208419. Muda liivakarjääri mäeeraldise pindala on 3,92 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 4,22 ha. Mäeeraldis hõlmab täielikult Muda kruusamaardla (registrikaart nr 0458) ehitusliiva aktiivse tarbevaru 2 ja 3 plokki. Mäeeraldisega hõlmatava ehitusliiva aktiivne tarbevaru on 89 tuh m³ ja kaevandatav varu 78 tuh m³. Keskkonnaloa kehtivusajaks on 15 aastat keskmise aastase kaevandamise määraga 6 tuh m³. Kaevandatud materjal on sobilik kasutamiseks teede

muldkehade töökihtides ning drenkihtides. Lisaks sobib materjal kasutamiseks täitematerjalina üldehituses. Kaevandatud maa korrastatakse osaliselt veekoguks ja osaliselt metsamaaks.

Muda liivakarjäärist ~100 m kaugusel põhjas voolab Jausa jõgi (tunnus VEE1161300) ning ~100 m kaugusel läänes Tülli kraav (tunnus VEE1161800), mis on eesvooluks Vähesoo (tunnus: 7116180020150) maaparandussüsteemile. Tülli kraavil kalda piiranguvöönd puudub. Jausa jõgi, 100 m laiuse kalda piiranguvööndiga, on eesvooluks taotletavast alast 120 - 200 m kaugusel asuvatele Suurekaevu maaparandussüsteemidele (tunnused 7116130020100 ja 7116130020090).

Muda liivakarjäär külgneb idast Valgu-Lelu-Leemeti teega (tee nr 12129), millele kehtib 30 m laiune kaitsevöönd tee välimisest servast, teega paralleelselt kulgeb Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutuse maismaa sideehitis (tunnus ELA082), 1 m laiuse kaitsevööndiga liini teljest.

Lähim majapidamine asub teisel pool Valgu-Lelu-Leemeti teed, Krooginiidi kinnistul (katastritunnusega 17502:001:0474), asudes taotletavast mäeeraldisest ligikaudu 80 m kaugusel idas. Lähimad külad on ~1 km kaugusel põhjas asuv Ligema ning ~2 km kaugusel lõunas asuv Ulja ja põhjas asuv Kuriste. Kärdla asub linnulennult 30 km kaugusel põhjas.

Muda liivakarjääri mäeeraldis ja selle teenindusmaa ei kattu looduskaitsete ega Natura 2000 nimistusse kantud aladega, samuti ei kattu ka teiste looduskaitsete objektidega.

Lähim Natura 2000 ala on Jausa loodusala, mis asub 2,4 km kaugusel idas.

Riigilõiv 1000 eurot on tasutud 17.08.2021 riigilõivuseaduse § 123 lõike 1 kohaselt.

2.2. Keskkonnanõu taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnanõu taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teade võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnanõu või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnanõu taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on lokaalse mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnanõu või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnanõu taotluse menetlusse võtmine on avalikustatud 24.11.2021 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 24.11.2021 kirjaga nr DM-116789-8 keskkonnanõu taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Transpordiamet edastas 30.11.2021 kirjaga nr 7.1-7/21/28209-2 (registreeritud KOTKAS 01.12.2021 nr DM-116789-9) omapoolse arvamuse keskkonnaloa taotlusele. Transpordiamet tõi välja järgmist:

- 1. Muda liivakarjääri keskkonnaloa taotlus ei oma puutumust riigitee 12129 Valgu-Lelu-Leemeti kaitsevööndiga, v.a. riigitee 12129 km 2,8 ja 3,17 ca 10 m laiuste lõikudena;*
- 2. Sisenemine riigitee kaitsevööndisse on loogiliselt ettenähtud maavara väljaveoteede ja mahasõitude ehitamiseks riigiteele;*
- 3. Väljaveo teede ja mahasõitude ehitamiseks tuleb taotleda Transpordiametilt EhS § 99 lõike 3 alusel nõuded projekti koostamiseks.*

Tulenevalt eeltoodust ning tuginedes EhS § 99 lg 3 ja Maanteede projekteerimismäärustele, esitab Transpordiamet Muda liivakarjääri keskkonnaloa realiseerimisele järgmised nõude:

- 1. Enne kaevandamistööde alustamist tuleb riigiteel 12129 materjalide väljaveoks kasutatavad teed ja ristumiskohad km 2,8 ja 3,17 ehitada, Transpordiamet väljastab EhS § 99 lõike 3 kohased täpsemad nõuded projekti koostamiseks teede ja ristumiskohtade kinnistu omaniku taotluse alusel.*

Palume esitatud nõue Muda liivakarjääri keskkonnaloale lisada vastavalt KeÜS § 53 lg 1 p 11 kohase kõrvaltingimusena.

Keskkonnaamet edastas 28.12.2021 kirjaga nr DM-116789-11 Transpordiameti arvamuse AS-le Tariston tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks.

AS Tariston arvamust ei avaldanud.

Vastavalt maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 49 lõikele 6 saatis Keskkonnaamet 24.11.2021 kirjaga nr DM-116789-6 keskkonnaloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks kohalikule omavalitsusele (Hiiumaa Vallavalitsus) arvamuse andmise tähtajaga kaks kuud.

Hiiumaa Vallavalitsus nõustus 06.12.2021 kirjaga nr 8-3/989 (registreeritud KOTKAS 27.12.2021 nr DM-116789-10) Muda liivakarjääri keskkonnaloa taotlusega.

Keskkonnaamet saatis KeHJS § 11 lõike 2² alusel 25.05.2022 kirjaga nr DM-116789-16 Muda liivakarjääri taotlusele koostatud keskkonnamõju eelhindangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu seisukoha võtmiseks Hiiumaa Vallavalitsusele ning tutvumiseks AS-le Tariston.

Hiiumaa Vallavalitsus palus 12.06.2022 kirja teel (registreeritud KOTKAS 13.06.2022 nr DM-116789-17) keskkonnamõju eelhindangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu arvamuse avaldamise tähtaja pikendamist.

Keskkonnaamet nõustus 13.06.2022 kirjaga nr DM-116789-18 arvamuse avaldamise tähtaja pikendamisega, muuhulgas pikendas Keskkonnaamet keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise otsuse tegemise tähtaega.

AS Tariston vastas 10.10.2022 kirjaga (registreeritud KOTKAS 10.10.2022 nr DM-116789-24), kus nõustus keskkonnaloa andmise eelnõuga.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi nimetatud *KeHJS*) § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. *KeHJS* § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi nimetatud *KMH*) kohustuslik *KeHJS* § 6 lõike 1 tegevuste korral, *KeHJS* § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele *KeHJS* § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. *KeHJS* § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub *KeHJS* § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (edaspidi *KMH määrus*). *KMH* määruse § 1 lg 1 ja § 3 p 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama *KMH* algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 07.10.2022 kirjaga nr DM-116789-22 „Muda liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise” algatamata keskkonnamõju hindamise keskkonnaloa taotluse menetluse käigus.

Muda liivakarjääri keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuses on välja toodud leevendavad keskkonnameetmed:

1. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C ning toimub kaevandamistegevus, on keskkonnaloa omanikul kohustus kasta karjääris kaevisse transportimisel kasutatavaid karjääri siseteid ja vajadusel materjali puistanguid;
2. Mõra ja tolmu leviku vähendamiseks tuleb lähimate elamute Krooginiidi (katastritunnus 17502:001:0474) ja Vaheniidi (katastritunnus 17502:001:0365) suunal ladustada vähemalt 3 m kõrgused katendivallid. Mäeeraldisel lõunapoolsel lahustükil säilitada Krooginiidi elamu suunal rajatava katendivalli ja mäeeraldisel teenindusmaa vahel 10 m laiune metsariba.
3. Potentsiaalsete reostusallikate avariide vältimiseks tuleb jälgida masinate tehnilist seisundit. Kütte- ja määrdeainete pinnasesse ning põhjavette sattumise vältimiseks võib seadmete või masinate hooldus ja remont toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil. Karjääris peavad olema vahendid õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks.
4. Enne kaevandamist tuleb kaardistada mäeeraldisest 500 m kaugusel asuvate kaevude asukoht. Kaevu olemasolul tuleb maaomaniku nõusolekul fikseerida kaevu veetase ja tulemused esitada Keskkonnaametile. Juhul kui kohalikelt elanikelt laekub kaevandamistegevuse käigus kaebuseid, tuleb teostada kontrollseiret vastavalt kaebuse spetsiifikale. Juhul kui veetase alaneb kasutamist mittelubavale tasemele ning see on tõendatult põhjustatud kaevandamistegevusest, on keskkonnaloa omanikul kohustus rajada piirkonna majapidamistele alternatiivne veevarustus.

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga annab 1.1. keskkonnaluba nr **KL-514173** AS-le Tariston mäeeraldisel õiguse maavara kaevandamiseks.

3.1.1. Õiguslik alus

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 1 esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja (Maa-ameti 19.08.2021 kiri nr DM-116789-2).

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmekäitluse nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. AS Tariston ei ole seisuga 25.10.2022 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmekäitluse nõuete eiramise eest.

Tulenevalt MaaPS § 50 lõikest 6 tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmekäitluse, mida ladustatakse mäeeraldisel teenindusmaal, mis ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmekäitluse kohta. Jäätmeseaduse § 7¹ lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjäätmekäitluseks jäätmekäitlused, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena.

Keskkonnaamet on seisukohal, et taotletava tegevuse käigus kaevandamis- ja/või rikastamisjäätmekäitluse ei teki. Taotleja on teadlik, et juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmekäitluse või rikastamisjäätmekäitluse siiski tekib, on kohustus ka täiendatud kaevandamise jäätmekäitluse esitada.

3.1.2. Riigi huvi

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui

keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja. Muuhulgas keeldutakse kaevandamisloa andmisest, kui kaevandamine on vastuolus riigi huvidega.

Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strategiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“ (edaspidi *juhend*). Ehitusmaavaradest lähtudes on riigi huvi tagada tarbijate, eelkõige riigi infrastruktuuri ehitusobjektide nõuetekohane ja majanduslikult optimaalne varustamine kvaliteetsete ehitusmaavaradega, luua tingimused kaevandamise ja kasutamise tehnoloogia igakülgses arenguks, võttes tarvitusele kõik meetmed ehitusmaavarade ratsionaalseks kasutamiseks ning maavara ja keskkonna kaitsmiseks.

Kuivõrd kaevandada soovitav maavara kuulub riigile, analüüsis Keskkonnaamet taotletava Muda liivakarjääri optimaalse teeninduspiirkonna varustuskindlust järgnevatest kriteeriumitest lähtuvalt.

I Analüüsiti, kas taotletav tegevus on vajalik maavarade säästliku ja jätkusuutliku kasutamise tegemiseks.

Taotletav tegevus on vajalik, kui

1. loa andmisega hoitakse ära majanduslikult ebaotstarbekate jääkvaru plokkide teke;
2. loa andmine tagab kasutusel oleva mäeeraldisel lamamis oleva maavara täieliku väljamise;
3. loa andmine tagab korrastamistingimuste otstarbekama täitmise;
4. loa andmine tagab planeeringutest või riigi infrastruktuuri laiendamise vajadustest tingitud tegevuste raames maapõue ja maavara kaitse nõuete täitmise ning maavara ratsionaalse kasutamise.

Keskkonnaameti hinnangul Muda liivakarjääri kaevandamisloa taotlus ühegi eelnimetatud punkti alla ei lähe, kuna

1. taotletavalt mäeeraldiselt on ka tulevikus võimalik ilma olulisi lisakulutusi tegemata maavara väljata;
2. tegemist ei ole olemasoleva mäeeraldisel laiendamisega sügavuti;
3. mäeeraldiste kasutuselevõtt ei ole vajalik olemasolevate mäeeraldiste korrastamistingimuste otstarbekamaks täitmiseks, kuna taotletaval alal ei ole varasemalt kaevandatud ning tegemist on valdavalt metsamaaga;
4. olemasolevate andmete põhjal ei ole varu väljamine vajalik maavara kaitse nõuete täitmiseks või ratsionaalseks kasutamiseks seoses maardla alal planeeritavate tegevustega. Taotletaval Muda liivakarjääri mäeeraldisel alal ei ole varem kaevandamist toimunud.

II Analüüsiti, kas taotletava mäeeraldisel teeninduspiirkonnas on tagatud varustuskindlus.

Varustuskindluse tagatuse analüüsimise juures selgitati

1. kas kaevandamiseks taotletavast mäeeraldisest kuni 50 km kaugusel paikneb samaväärse

- maavara kaevandamiseks varem antud mäeeraldisi;
2. kui suur on antud piirkonnas samaväärse maavara kaevandamiseks varem antud mäeeraldiste kaevandatav jääkvaru kokku;
  3. milline on olnud maavara kasutamise intensiivsus kaevandamiseks taotletava mäeeraldise teeninduspiirkonnas viimase viie aasta jooksul.

Hiiu maakonda jääb seisuga 11.02.2022 12 mäeeraldist, mille kaevandatava ehitusliiva jääkvaru suurus on 1379 tuh m³. Ehitusliiva puhul on keskmine tarbimine 12 tuh m³. Seega on nende andmete põhjal varustuskindlus tagatud ehitusliiva puhul ca 118 aastaks.

Juhendi punkti 5.1.2 kohaselt loetakse taotletav tegevus riigi huviga vastuolus olevaks juhul, kui varem antud mäeeraldiste piires kaevandada antud samaväärse maavara jääk rahuldab taotletava mäeeraldise teeninduspiirkonna vajadused enam kui 10 aastaks. Antud hetkel jätkub piirkonnas ehitusliiva ligikaudu 118 aastaks.

Juhendi punkt 6.1 näeb ette, et riigi huvi väljaselgitamisel tuleb olulist tähelepanu pöörata taotleja põhjendusele mäeeraldise saamiseks. Juhendi punktides 6.2.1 - 6.2.5 on välja toodud, milliseid hinnanguid ja alusdokumente peab mäeeraldise saamise põhjendus sisaldama. Taotleja on põhjendanud taotluses mäeeraldise saamise vajadust.

AS Tariston on keskkonnaloa taotluses selgitanud: „AS Tariston taotleb maavara kaevandamise luba, et varustada eelkõige Hiiumaa lõunaosas teostatavaid teetöid ja -hooldust. Seeläbi on võimalik vähendada töödeks kasutatava materjali transpordikaugusi ning väiksem transpordiga kaasnev keskkonnamõju.“

Keskkonnaamet küsis 11.02.2022 kirjaga nr DM-116789-12 Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt seisukohta riigi huvi väljaselgitamiseks Muda liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium esitas arvamuse 22.03.2022 kirjaga nr 17-1/2022/1104-2 (registreeritud KOTKAS 22.03.2022 dokumendina nr DM-116789-14).

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium tõi kirjas välja järgmist: *Nõustume, et hetkel kehtiva varustuskindluse juhendi järgi on ehitusliiva varustuskindlus Muda liivakarjääri mäeeraldise teeninduspiirkonnas tagatud ja otsene ülekaalukas riigi huvi puudub, kuid peame vajalikuks vaagida konkreetset juhtumit eraldi ja toome välja järgmised seisukohad:*

1) AS Tariston taotleb kaevandamisluba Muda liivakarjääri mäeeraldisele, et tagada ehitusmaavara toormebaas oma Hiiu maakonna ehitusüksustele, mis teostab erineva mastaabiga infrastruktuurseid ehitustöid, kus ettevõtte kannab enamjaolt peatöövõtja vastustust ning kasutab enda karjääridest ekspluateeritavat toodangut. Antud juhul taotletakse kaevandamise keskkonna luba, et varustada eelkõige Hiiumaa lõunaosas teostatavaid teetöid ja -hooldust. Seeläbi on võimalik vähendada töödeks kasutatava materjali transpordikaugusi ning väiksem transpordiga kaasnev keskkonnamõju.

2) Maapõueseaduse § 16. lg 4 sätestab, et maavara tuleb kaevandada ning muul alusel looduslikust seisundist eemaldada ja kasutada majanduslikult võimalikult otstarbekalt ja säästlikult. Ehk siis riigi huvi on, et maapõueressursse kasutataks tõhusalt, välistades ülemäärase ja raiskava kasutuse. Taotletava Muda liivakarjääri mäeeraldis paikneb juba kasutusel olevas kruusamaardlas. Seetõttu taotletava tegevuse tulemusena tagatakse maavaravaru säästlik kasutamine ja korrastamistingimuste otstarbekam täitmine ning välditakse majanduslikult ebaotstarbekate jääkvaru plokkide teket.

Lähtudes eelpooltoodust on MKM seisukohal, et Muda liivakarjääri maavara kaevandamise loa taotluse puhul on loa andmine põhjendatud ning maavara kaevandamine taristuehituse varustamiseks toormaterjaliga on AS Taristonile määrava tähtsusega ja võimaldab ettevõttel jätkata piirkonnas oma põhitegevust.

Tuginedes Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi selgitustele on Keskkonnaamet seisukohal, et keskkonnamo andmine Muda liivakarjääri mäeeraldisele ei ole vastuolus riigi huviga ning puudub keskkonnamo andmisest keeldumise alus.

3.2. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõige 2 punkt 5 alusel märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Kõrvaltingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ja kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Kaevandamisloaga reguleeritakse vaid mäeeraldises ja mäeeraldises teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Taotletava tegevuse kohta on koostatud keskkonnamõju eelhindang ning selle alusel on Keskkonnaamet otsustanud jätta algatamata keskkonnamõju hindamise Muda liivakarjääri keskkonnamo taotlusele. Keskkonnaamet seab Muda liivakarjääri keskkonnamo kõrvaltingimusteks keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuses toodud leevendavad keskkonnamo meetmed:

1. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C ning toimub kaevandamistegevus, on keskkonnamo omanikul kohustus kasta karjääris kaevise transportimisel kasutatavaid karjääri siseteid ja vajadusel materjali puistanguid;
2. Müra ja tolmu leviku vähendamiseks tuleb lähimate elamute Krooginiidi (katastritunnus 17502:001:0474) ja Vaheniidi (katastritunnus 17502:001:0365) suunal ladustada vähemalt 3 m kõrgused katendivallid. Mäeeraldises lõunapoolsel lahustükil säilitada Krooginiidi elamu suunal rajatava katendivalli ja mäeeraldises teenindusmaa vahel 10 m laiune metsariba.
3. Potentsiaalsete reostusallikate avariide vältimiseks tuleb jälgida masinate tehnilist seisundit.

Kütte- ja määrdeainete pinnasesse ning põhjavette sattumise välistamiseks võib seadmete või masinate hooldus ja remont toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil. Karjääris peavad olema vahendid õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks.

4. Enne kaevandamist tuleb kaardistada mäeeraldisest 500 m kaugusel asuvate kaevude asukoht. Kaevu olemasolul tuleb maaomaniku nõusolekul fikseerida kaevu veetase ja tulemused esitada Keskkonnaametile. Juhul kui kohalikelt elanikelt laekub kaevandamistegevuse käigus kaebuseid, tuleb teostada kontrollseiret vastavalt kaebuse spetsiifikale. Juhul kui veetase alaneb kasutamist mittelubavale tasemele ning see on tõendatult põhjustatud kaevandamistegevusest, on keskkonnaloa omanikul kohustus rajada piirkonna majapidamistele alternatiivne veevarustus.

Keskkonnaamet seab Muda liivakarjääri keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuses toodud leevendavad keskkonnameetmed kõrvaltingimusteks keskkonnaloale.

Transpordiamet edastas 30.11.2021 kirjaga nr 7.1-7/21/28209-2 (registreeritud KOTKAS 01.12.2021 nr DM-116789-9) omapoolse arvamuse keskkonnaloa taotlusele, kus palus järgmise tingimuse lisamist keskkonnaloale: *Enne kaevandamistööde alustamist tuleb riigiteel 12129 materjalide väljaveoks kasutatavad teed ja ristumiskohad km 2,8 ja 3,17 ehitada, Transpordiamet väljastab EhS § 99 lõike 3 kohased täpsemad nõuded projekti koostamiseks teede ja ristumiskohtade kinnistu omaniku taotluse alusel.*

Tulenevalt asjaolust, et antud tingimus tuleneb otse kehtivast õigusaktist ning käsitleb ühtlasi maakasutust väljaspool mäeeraldisse teenindusmaad, ei saa Keskkonnaamet nimetatud tingimust keskkonnaloa kõrvaltingimuseks määrata. Keskkonnaloa kõrvaltingimused peavad käsitlema otseselt kaevandamistegevusega seotud leevendus- ja/või ennetusmeetmeid ning need ei saa reguleerida tegevusi, mis ei toimu mäeeraldises ega selle teenindusmaa piires.

3.3. Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Muda liivakarjääri keskkonnaloa korralduse eelnõule arvamusi ja vastuväiteid ei esitatud.

3.4. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima atmosfääriõhu kaitse seaduses, jäätmeseaduses, veeseaduses, maapõueseaduses ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalused kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule

halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Muda liivakarjääri mäeeraldise plaan.pdf
3. Muda liivakarjäär geoloogilised läbilõiked.pdf
4. Muda liivakarjäär korrastatud ala plaan.pdf

Teadmiseks: Hiiumaa Vallavalitsus, Maa-amet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Carmen Tau
spetsialist
maapõuebüroo